Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	12 mei 2026
Portefeuille(s)	Nationaal Programma Samen Nieuw-West, Masterplan Zuid00st, Aanpak Noord
Portefeuillehouder(s):	Rutger Groot Wassink, Melanie van der Horst, Hester van Buren
Behandeld door	Bestuurs- en Managementadvisering (BMA)
Onderwerp	Bestedingsplannen integrale aanpakken 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de bestedingsplannen 2026 van de integrale aanpakken Nationaal Programma Samen Nieuw-West (NPSNW), Masterplan Zuidoost (MPZO) en Aanpak Noord.

De gemeente Amsterdam heeft zich voor 25 jaar gecommitteerd aan het wegwerken van structurele achterstanden in deze drie gebieden. Voor de periode 2022-2026 is voor de drie integrale aanpakken € 60,- miljoen aan incidentele middelen beschikbaar. In de bestedingsplannen 2026 staat welke bijdrage de gemeente hiermee in 2026 levert aan de uitvoeringsprogramma's Wij maken Samen Nieuw-West, het Masterplan Zuidoost en het Plan Aanpak Noord.

Financieel overzicht bestedingsplannen 2026 integrale aanpakken
De inzet van de beschikbare budgetten staat in drie afzonderlijke bestedingsplannen, zie hiervoor de bijlagen. In tabel 1 is het financieel beeld van de bestedingsplannen 2026 op hoofdlijnen weergeven.

Van de oorspronkelijke reserve van € 60,- mln voor de periode 2022-2026 resteert nog € 18,7 mln. Dit dient als dekking voor de plannen in de drie bestedingsplannen. Indien nodig vindt bijstelling van de geplande uitgaven plaats via de P&C cyclus. Nieuw-West heeft circa 1,75 keer zoveel inwoners als Zuidoost en Noord en ontvangt daarom meer gemeentelijke middelen.

Tabel 1. Financieel beeld op hoofdlijnen van de gemeentelijke coalitiemiddelen 2026

Bestedingsplannen 2026 x € 1 miljoen	Nieuw-West	Zuidoost	Noord	Totaal
Programmaorganisatie	€ 1,3	€ 0,9	€ 1,1	€ 3,3
Uitvoering	€ 7,1	€ 3,5	€ 4,8	€ 15,4
Totaal uitgaven	€ 8,4	€ 4,4	€ 5,9	€ 18,7
Geplande onttrekking reserve coalitiemiddelen 2022-2026				€ 18,7
Onder- of overbesteding 2026				€ 0,0
Prognose restant reserve coalitiemiddelen 2022-2026 na onttrekking 2026				€ 0,0

Naast de middelen uit de reserve van € 60 mln zijn er aantal andere significante geldstromen die relevant zijn voor de integrale aanpakken. Zuidoost en Nieuw-West zijn focusgebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Hierdoor komen deze stadsdelen in aanmerking voor aanzienlijke Rijksmiddelen vanuit verschillende ministeries. Een overzicht op hoofdlijnen is weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht extra middelen van gemeente, Rijk en EU voor Nieuw-West, Noord en Zuidoost. Bedragen voor nieuwe NPLV-rijksmiddelen vanuit het landelijke coalitieakkoord zijn nog onbekend.

Bedragen x mln		Totaal	Zuidoost	Nieuw-West	Noord
Coalitiemiddelen 2022 - 2026	Amsterdams Akkoord '22-26	€ 60	€ 17	€ 23	€ 20
Incidentele middelen 2024 - 2025	Begroting 2024	€ 21	€ 7	€ 7	€ 7
Gemeentelijke middelen 2025 - 2029	Isolatieoffensief 2026 - 2029	€ 13,5	€ -	€ -	€ 14
(toegekend VJN '25)	Veiligheid Aanpak Noord 2025 - 2028	€ 9	€ -	€ -	€ 9
	Totaal	€ 22,3	€ 0	€ 0	€ 22
Rijksmiddelen 2022 - 2032	Woningbouwimpuls	€ 10	€ -	€ -	€ 10
	Preventie met Gezag	€ 3	€ -	€ -	€ 3
	School en omgeving	€ 20	€ 5	€ 11	€ 4
	Regio Deals	€ 30	€ 20	€ -	€ 10
	Totaal	€ 63	€ 25	€ 11	€ 27
NPLV Rijksmiddelen 2022 - 2035	Volkshuisvestingsfonds	€ 96	€ 41	€ 55	€ -
	Woningbouwimpuls	€ 18	€ 9	€ 9	€ -
	Energiefixers	€ 6	€ 2	€ 4	€ -
	Preventie met Gezag	€ 42	€ 21	€ 21	€ -
	Kansrijke Wijk 1e tranche ('23-'25)	€ 80	€ 29	€ 52	€ -
	Kansrijke Wijk 2e tranche ('26-'28)	€ 62	€ 19	€ 43	€ -
	NPLV-middelen '29-'35 (landelijk coalitieakkoord '26)	PM	PM	PM	PM
	Woontop	€ 185	€ 105	€ 80	€ -
	Totaal	€ 490	€ 226	€ 264	€ 0
Europese subsidie 2024 - 2027	Subsidie European Urban Initiative	€ 5	€ -	€ -	€ 5
	Gender equality ESF+	€ 1	€ -	€ -	€ 1
	Totaal	**€ 6**	€ -	€ -	**€ 6**
Totaal		**€ 662**	**€ 275**	**€ 305**	**€ 82**

Hoofdlijnen gemeentelijke inzet Samen Nieuw-West 2026
Het NPSNW is in 2022 opgericht om de leefbaarheid en veiligheid van de huidige en toekomstige bewoners van het stadsdeel te verbeteren en de kansenongelijkheid te doorbreken. In 2026 wordt er verder gewerkt aan de vastgestelde opgaven.

- *Eigenaarschap, inclusie en democratie*
  Via wijkallianties worden samenwerkingsverbanden met bewoners en lokale organisaties verbreed en verrijkt. Bewoners krijgen zo meer invloed op de sociale en fysieke ontwikkeling van hun buurt.
- *Veiligheid*
  Via preventie, samenwerking en zichtbare inzet wordt de veiligheid en leefbaarheid in Nieuw-West verbeterd. Het gaat om extra toezichthouders, straatcoaches en surveillanten en wijkgerichte aanpakken zoals in de Wildemanbuurt. Andere inzet betreft o.a. wijkrechtspraak en inzet tegen huiselijk geweld en kindermishandeling.
- *Werk en bestaanszekerheid*
  Dit betreft gericht verbeteren van werkgelegenheid, bestaanszekerheid en de lokale economie in Nieuw-West. Via programma's zoals Toekomstbouwers en Startpunt krijgen jongeren intensieve begeleiding, opleiding en baangaranties in sectoren zoals bouw en techniek. En initiatieven zoals Werkwijzers naar Werk en Kantinemoeders koppelen bewoners aan passend werk, met extra begeleiding voor specifieke doelgroepen.
- *Wonen en leefomgeving*
  Er wordt extra ingezet op verbetering van de openbare ruimte in Nieuw-West. Vervoersarmoede wordt tegengegaan door behoud van de buurtbus-Osdorp en via fietsstimulering. VvE's worden ondersteund, onder andere bij verduurzaming van de particuliere woningvoorraad. De Schoon Heel Veilig aanpak in het stadsdeel wordt voortgezet en uitgebreid met twee Schone Kans teams, die ook extra werkgelegenheid bieden aan bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- *Kansen voor de jeugd*
  Er wordt gewerkt aan de actielijnen Het Jonge Kind, Pedagogische Infrastructuur en Perspectief van Jongeren. Initiatieven zoals Spelinloop+ en de Ontdekplek bieden laagdrempelige ondersteuning aan kinderen en ouders. De Kerngroep Jongeren werkt aan studieplekken, burgerschapslessen en voorlichting over mentale gezondheid. De partners vanuit Kansen voor de Jeugd en Werk en Bestaanszekerheid werken met elkaar samen. En we helpen hen via o.a. de LoopBaanRoute Nieuw-West met een eerlijke start op de arbeidsmarkt.
- *Community wealth building*
  Richt zich op het versterken van de lokale economie door coöperatief ondernemerschap en lokaal inkopen te stimuleren. Samenwerking met partners zoals scholen, politie en woningcorporaties leidt tot opdrachten voor lokale coöperaties. De focus van deze opgave ligt op het verleggen van meer inkoopvraag naar Nieuw-West, met specifieke aandacht voor sectoren zoals groenbeheer, catering en onderhoud.

Hoofdlijnen gemeentelijke inzet Aanpak Noord 2026

In 2024 is de ´Aanpak Noord´ vastgesteld door het college van B&W. Hierin zijn de richtlijnen voor de 25-jarige Aanpak in Noord uitgewerkt. In 2026 wordt verder gewerkt aan de vastgelegde opgaven.

- *Bewonersbetrokkenheid*
  De inzet is gericht op aansluiten bij de ervaring en behoeftes van bewoners. Doel is bewoners vroeg te betrekken bij ontwikkelingen die gemeente start en duidelijk af te spreken welke rol zij daarbij spelen. Hierbij is extra aandacht voor de inbreng van jongeren.
- *Veiligheid*
  Het veiligheidsbudget voor de Aanpak richt zich op het versterken van de basis door meer capaciteit en zichtbaarheid op straat. In 2026 wordt extra ingezet op de thema's huiselijk geweld, onbegrepen gedrag en online jeugdcriminaliteit.
- *Buurteconomie*
  We willen dat Noordse ondernemers, ook de kleine ambachtelijke bedrijven, in Noord kunnen blijven en letterlijk ruimte houden om te ondernemen. We investeren in sterke en betrokken Noordse ondernemers door te ondersteunen in ontwikkeling van ondernemerscollectieven. Daarnaast stimuleert Aanpak Noord bewonersbedrijven en sociaal ondernemerschap voor Noordse werk- en leerplekken waarbij we nauw samenwerken met het MBO.
- *Kansen voor de jeugd*
  Het doel is om kansengelijkheid en perspectieven voor kinderen en jongeren te verbeteren. Via startklassen wordt bijvoorbeeld ingezet op de schoolrijpheid van kinderen. Extra huiswerklessen en oudergroepen versterken ouderbetrokkenheid. Samenwerkingen met kinderwerk en taalaanbieders verbeteren het taalaanbod voor moeders. Wijkstages bieden jongeren kansen om bij te dragen aan hun buurt en zichzelf te ontwikkelen. Extra straatcoaches, jongeren- en kinderwerkers vergroten vertrouwen en bieden perspectief.
- *Kansrijke sociale buurten*
  Betreft het verbeteren van de sociaal-economische positie van bewoners. We versterken buurtsamenwerkingen en zetten in op verminderingen van armoede en schuldenproblematiek. Het zelfbeheer van buurthuizen wordt versterkt en lokale initiatieven die bijdragen aan hun buurt versterken we. Informele initiatieven helpen we om door te ontwikkelen naar formele samenwerkingsvormen zoals coöperaties of bewonersbedrijven.
- *Openbare ruimte*
  Betreft wegwerken van achterstanden in de openbare ruimte van focusbuurten in Noord. Bewoners worden daarbij nauw betrokken, bijvoorbeeld over hun vergroeningswensen als er gepland onderhoud aankomt. We bouwen aan vertrouwen door concreet met aanwijzingen van bewoners en ondernemers aan de slag te gaan. We maken hierbij gebruik van de opgebouwde buurtsamenwerkingen, de informele netwerken en ondernemersnetwerken in Noord.
- *Wonen*
  Samen met woningbouwcorporaties, bewoners, Red Amsterdam Noord (RAN) en andere stakeholders wordt ingezet op verbeteringen van woningen, openbare ruimte, voorzieningen, en sociale interventies in de buurten. In gesprek met woningbouwcorporaties ligt de focus op woningkwaliteit en verduurzaming. Ook in 2026 blijft het inlopen van de achterstanden op het gebied van onderhoud, energielabels, en schimmelwoningen van groot belang. Daarbij is speciale aandacht voor de schimmelaanpak in kinderkamers.

- *Stadsnatuur en groen*.
  Aanpak Noord wil samen met bewoners de groene structuren in het stadsdeel beschermen en versterken. In afstemming met de groengroepen wordt de inzet jaarlijks geprioriteerd. Zo benutten we hun kennis. Zij zijn ook steeds betrokken bij de uitvoering van maatregelen. We versterken de vier hoofdgroenstructuren van Noord en versterken uiteenlopende ecologische structuren. Bijvoorbeeld door aanleg van faunapassages over en onder bruggen en wegen.

Hoofdlijnen gemeentelijke inzet Masterplan Zuidoost 2026

In 2021 is het Masterplan Zuidoost van start gegaan om extra inspanningen te leveren om de kansen voor jongeren te vergroten, en de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren. Er zijn vijf ambities waaraan in 2026 verder wordt gewerkt.

- *Inclusie en participatie*
  De gemeente betrekt bewoners bij het ontwerpen en uitvoeren van de ambities van het Masterplan. Hierbij maken wij gebruik van lokale netwerken, jongerenorganisaties en sleutelfiguren uit de buurten van Zuidoost. We zetten in op professionalisering en verduurzaming van grassroots organisaties, zodat zij hun rol kunnen blijven spelen bij de uitvoering van ambities van het masterplan. Via community wealth building bouwen we aan een lokaal verankerde economie, waarbij opgebouwd vermogen in het stadsdeel blijft en ten goede komt aan de sociaal economische positie van bewoners.
- *Wonen*
  Via de Hotspotaanpak worden in verschillende (woon)complexen veiligheidsissues aangepakt. Samen met jongeren worden voor hen woningen ontwikkeld. Om de doorstroom te bevorderen intensiveren we de informatievoorziening aan jongeren en ouderen. Voor toegankelijke en betaalbare(bedrijfs)ruimte wordt een bedrijfsverzamelgebouw gerealiseerd. Via de VvE-aanpak worden (woon)complexen verduurzaamd. De openbare ruimte wordt op verschillende plekken aangepakt, in nauw overleg met bewoners.
- *Veiligheid*
  Veiligheidsproblemen worden aangepakt via extra inzet van wijkactieteams en samenwerking met corporaties, politie en gemeente. In de avond- en nachtelijke uren worden zogeheten ‘hosts’ ingezet, die contact leggen met bewoners en overlastplegers om escalatie te voorkomen. Grassrootsorganisaties voeren preventieve en begeleidende projecten uit, zoals conflictbemiddeling, weerbaarheidsprogramma’s en cultuursensitieve trainingen. Op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM) wordt bewustwording bevorderd via voorlichting en dialogen. Een casuïstiektafel behandelt complexe gevallen van HGKM, en er wordt gewerkt aan hulp voor mannelijke plegers via supportgroepen en workshops. Ook worden vanuit het Masterplan interventies uitgevoerd tegen ondermijnende criminaliteit.
- *Jeugd en onderwijs*
  In deze opgave wordt gewerkt aan een hoogwaardig (opleidings)aanbod voor kinderen en ouders. De Zuidoost Academie biedt leerwerktrajecten, trainingen voor pedagogisch professionals en educatieve spelinlopen. Via Jongerenbegeleiding in de wijk volgen en ondersteunen we de jongeren waar zij zelf zijn of gaan. Het is een samenwerking van organisaties die geworteld zijn in de wijk (grassroots) en jongeren begeleiden bij talentontwikkeling en identiteitsontwikkeling. Via oudernetwerken versterken we de rol van ouders en opvoeders bij de opvoeding van kinderen in Zuidoost, onder andere via Mannen aan Zet en het Makuba Netwerk.

- *Werk en inkomen*
  Via Zuidoost Werkt worden werkzoekenden gekoppeld aan passende banen, en begeleid van werk naar beter werk. Jongeren worden geholpen aan stages, opleidingen of werk, met focus op het verbeteren van ondersteuning. En via netwerkevents en programma's zoals Bright Mindz worden talenten benut en diversiteit bij werkgevers bevorderd. We zetten in op 'sociale renovatie': dit gaat om verhuizingen waarbij mensen na de verhuizing in een betere financiële situatie zitten. Voor (groei)ondernemers realiseren we betaalbare kantoorruimte en bieden we ondersteuning aan op het gebied van vaardigheden, expertise en netwerken.

Tot slot
Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Rutger Groot Wassink
Coördinerend wethouder Nationaal Programma Samen Nieuw-West

Hester van Buren
Coördinerend wethouder Masterplan Zuidoost

Melanie van der Horst
Coördinerend wethouder Aanpak Noord

Bijlagen
1. Bestedingsplan 2026 Nationaal Programma Samen Nieuw-West
2. Bestedingsplan 2026 Masterplan Zuidoost
3. Bestedingsplan 2026 Aanpak Noord
4. Adviezen stadsdeelcommissie Noord t.a.v. bestedingsplan 2026 Aanpak Noord
5. Advies Nieuw-West gemeentelijk bestedingsplan 2026 NPSNW